

1881.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O POMORSKO-
AGENCIJSKOJ DJELATNOSTI

Proglašavam **Zakon o pomorsko-agencijskoj djelatnosti**, koji je donijela Skupština Crne Gore na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2024. godini, dana 17. decembra 2024. godine.

Broj: 011/24-1955/2-01

Podgorica, 20. decembar 2024. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2024. godini, dana 17. decembra 2024. godine, donijela je

ZAKON
O POMORSKO-AGENCIJSKOJ DJELATNOSTI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi za obavljanje pomorsko-agencijske djelatnosti koja se odnosi na: plovību brodova i njihovo iskorišćavanje, prihvāt i otpremu brodova, brigu o putnicima i posadi, posredovanje pri zaključivanju ugovora o iskorišćavanju brodova, kupoprodaji, gradnji, konverziji, popravci brodova, osiguranju brodova i odgovornosti vlasnika broda, odnosno brođara i snabdijevanju brodova zaliĥama, kao i druga pitanja od znaĥaja za obavljanje pomorsko-agencijske djelatnosti.

Pomorsko-agencijska djelatnost

Član 2

Pomorsko-agencijsku djelatnost moĥe da obavlja pravno lice koje je upisano u upisnik pomorskih agenata ili u upisnik pomorskih agenata posrednika koji vodi organ drĥavne uprave nadležan za poslove pomorstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Upisnik iz stava 1 ovog člana, vodi se posebno za pomorske agente, a posebno za pomorske agente posrednike.

Pomorski agent vrši administrativne i komercijalne poslove, koji se odnose na prihvāt i otpremu brodova, zastupanje vlasnika broda, odnosno brođara u skladu sa izdatim punomoćjem.

Pomorski agent posrednik vrši poslove posredovanja u zaključivanju ugovora o iskorišćavanju brodova, kupoprodaji, gradnji i konverziji brodova, brodoopravljanju, u skladu sa izdatim punomoćjem.

Poslove iz stava 4 ovog člana, može da obavlja linijski agent, agent u slobodnoj plovidbi, agent za kupovinu i prodaju brodova i agent osiguranja.

Pomorsko-agencijsku djelatnost ne može da obavlja pravno lice koje koristi luku na osnovu zaključenog ugovora u skladu sa zakonom, ni sa njim povezana pravna lica.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana, može zastupati brodarka i vlasnika robe koja se prevozi brodom, ako ima pisanu saglasnost i brodarka i vlasnika robe koja se prevozi brodom.

Primjena zakona

Član 3

Ovaj zakon primjenjuje se i na unutrašnju plovidbu i druge plovne objekte.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **linijski agent** je pomorski agent posrednik koji posreduje kod zaključivanja ugovora o prevozu u linijskoj plovidbi i koji vrši ugovaranje broskog prostora u ime i za račun linijskog vozača, u skladu sa punomoćjem nalogodavca;

2) **agent u slobodnoj plovidbi** je pomorski agent posrednik koji posreduje kod zaključivanja ugovora o prevozu u slobodnoj plovidbi i drugih ugovora o iskorišćavanju brodova, u skladu sa punomoćjem nalogodavca;

3) **agent za kupovinu i prodaju brodova** je pomorski agent posrednik koji posreduje kod zaključivanja ugovora o kupoprodaji brodova, u skladu sa punomoćjem nalogodavca;

4) **agent osiguranja** je pomorski agent posrednik koji posreduje kod zaključivanja ugovora o plovidbenom osiguranju i to: ugovora o osiguranju trupa i stroja broda i ugovora o osiguranju od odgovornosti vlasnika broda, odnosno brodarka prema trećim licima;

5) **nalogodavac** je pravno ili fizičko lice koje pomorskom agentu ili pomorskom agentu posredniku daje nalog da u skladu sa izdatim punomoćjem, u njegovo ime i za njegov račun, obavlja administrativne i komercijalne poslove i zastupa kod prihvata i otpreme broda u luci, odnosno posredovanja kod zaključenja ugovora o iskorišćavanju, kupoprodaji, gradnji i konverziji, popravci i osiguranju brodova;

6) **punomoćje** je ovlaštenje za vršenje pomorsko-agencijskih poslova u pisanoj formi koje pomorskom agentu, odnosno pomorskom agentu posredniku izdaje nalogodavac.

II. USLOVI ZA OBAVLJANJE POMORSKO-AGENCIJSKE DJELATNOSTI

Uslovi za upis u upisnik pomorskih agenata, odnosno pomorskih agenata posrednika

Član 6

U upisnik pomorskih agenata, odnosno pomorskih agenata posrednika, može se upisati pravno lice koje ispunjava sljedeće uslove, i to da:

1) je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje pratećih usluga u saobraćaju ili za uslužne djelatnosti u vodenom saobraćaju;

2) ima sjedište u Crnoj Gori;

3) ima najmanje jednog zaposlenog sa punim radnim vremenom za neposredno obavljanje poslova pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika koji:

- ima završen najmanje četvrti nivo nacionalnog okvira kvalifikacija, podnivo jedan (240 kredita CSPK-a);

- nije osuđivan za krivična djela koja ga čine nedostojnim za obavljanje poslova pomorskog agenta ili pomorskog agenta posrednika;

- ima licencu za obavljanje poslova pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika;

4) ima zaključen ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti iz člana 15 ovog zakona;

5) nema neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda, osim ako je u postupku reprograma u skladu sa posebnim zakonom;

6) nije u postupku stečaja ili likvidacije;

7) ima u svojini ili zakupu poslovne prostorije u kojima će obavljati djelatnost, koje ispunjavaju minimalno-tehničke uslove u pogledu opreme i uređenja prostora iz člana 7 ovog zakona.

Ako dođe do promjene podataka koji se odnose na uslove za upis u upisnik iz stava 1 ovog člana, pravno lice dužno je da promjenu prijavi Ministarstvu u roku od 15 dana od dana nastanka te promjene.

Ako dođe do promjene podataka iz stava 1 tačka 3 ovog člana, fizičko lice dužno je da promjenu prijavi Ministarstvu u roku od 15 dana od dana nastanka te promjene.

Pomorski agent, odnosno pomorski agent posrednik brisaće se iz upisnika pomorskih agenata, odnosno upisnika pomorskih agenata posrednika ako prestane da ispunjava neki od uslova iz stava 1 ovog člana ili na lični zahtjev.

Minimalno-tehnički uslovi za poslovne prostorije

Član 7

Poslovne prostorije u kojima se obavlja pomorsko-agencijska djelatnost moraju da:

1) su pogodne za obavljanje redovnih poslova zaposlenih i za rad sa strankama;

2) korisna površina poslovnih prostorija iznosi najmanje 18 m²;

3) su poslovne prostorije označene tablom sa nazivom pravnog lica koje obavlja pomorsko-agencijsku djelatnost;

4) imaju informacionu opremu kojom se obezbjeđuje mogućnost elektronske prijave, najave dolaska i odlaska broda iz luke.

Odredba stava 1 tačka 4 ovog člana ne primjenjuje se na pomorske agente posrednike.

Ispunjenost minimalno-tehničkih uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo rješenjem.

Sticanje licence za pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika

Član 8

Licenca za pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika izdaje se nakon položenog stručnog ispita za sticanje licence za pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika.

Stručni ispit iz stava 1 ovog člana, polaže se na osnovu programa za polaganje stručnog ispita za sticanje licence za pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika.

Stručni ispit iz stava 1 ovog člana, polaže se pred Komisijom za polaganje ispita za sticanje licence za pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika (u daljem tekstu: komisija), koju obrazuje Ministarstvo.

Stručni ispit iz stava 1 ovog člana, polaže se na osnovu podnijetog zahtjeva uz koji se prilažu dokazi o ispunjenosti uslova iz člana 10 stav 2 tač. 2 do 6 ovog zakona.

Zahtjevom iz stava 4 ovog člana, navodi se da li se podnosi zahtjev za polaganje stručnog ispita za pomorskog agenta ili pomorskog agenta posrednika.

Za polaganje ispita iz stava 1 ovog člana plaća se naknada.

Naknada iz stava 6 ovog člana uplaćuje se u Budžet Crne Gore.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Program i način polaganja stručnog ispita iz stava 1 ovog člana i obrazac uvjerenja o položenom stručnom ispitu propisuje Ministarstvo.

Komisija

Član 9

Komisiju čini pet članova, od kojih je jedan član iz reda agenata.

Komisiju obrazuje Ministarstvo rješenjem.

Rješenjem iz stava 2 ovog člana iz reda članova komisije određuje se predsjednik komisije.

Administrativno-tehničke poslove za potrebe komisije obavlja sekretar komisije.

Za pojedine predmete za polaganje ispita za sticanje licence za obavljanje poslova pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika, Ministarstvo može, na predlog predsjednika komisije, angažovati ispitivače van sastava komisije.

Predsjednik, članovi i sekretar komisije, kao i ispitivači iz stava 5 ovog člana za rad u komisiji imaju pravo na naknadu.

Način isplate i visinu naknade iz stava 6 ovog člana propisuje Vlada.

Uslove koje treba da ispunjavaju članovi komisije i ispitivači propisuje Ministarstvo.

Izdavanje licence za obavljanje poslova pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika

Član 10

Licencu za obavljanje poslova pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika izdaje Ministarstvo.

Licenca iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu podnijetog zahtjeva, uz koji se prilaže:

- 1) uvjerenje o položenom stručnom ispitu iz člana 8 ovog zakona;
- 2) ovjerena kopija lične karte ili pasoša;
- 3) dokaz da podnosilac zahtjeva ima završen najmanje četvrti nivo nacionalnog okvira kvalifikacija, podnivo jedan (240 kredita CSPK-a);
- 4) dokaz da nije pravosnažno osuđivano za krivična djela koja ga čine nedostojnim za obavljanje poslova pomorskog agenta ili pomorskog agenta posrednika;
- 5) dokaz da se protiv tog lica ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti;
- 6) dokaz o izvršenoj uplati administrativne takse.

Licenca iz stava 1 ovog člana oduzeće se ako lice koje neposredno obavlja poslove pomorskog agenta ili pomorskog agenta posrednika bude pravosnažno osuđeno za krivična djela iz stava 2 tačka 4 ovog člana i ako je licenca izdata na osnovu netačnih podataka.

Način upisa u upisnik pomorskih agenata, odnosno pomorskih agenata posrednika

Član 11

Upis u upisnik pomorskih agenata, odnosno pomorskih agenata posrednika vrši se na osnovu podnijetog zahtjeva.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se sljedeća dokumentacija:

- ugovor o radu za zaposlene koji neposredno obavljaju poslove pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika;
- potvrda poslodavca o zaposlenima, izdata od organa uprave nadležnog za naplatu poreza;
- kopija ugovora o osiguranju od profesionalne odgovornosti, odnosno polisa osiguranja;
- uvjerenje organa uprave nadležnog za naplatu poreza da pravno lice nema neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda, osim ako je u postupku reprograma u skladu sa posebnim zakonom;
- dokaz da se pravno lice ne nalazi u postupku stečaja ili likvidacije;
- dokaz o pravu svojine nad poslovnim prostorijama ili ugovor o zakupu;

- broj i datum izdavanja licence za zaposlene koji neposredno obavljaju poslove pomorskog agenta ili pomorskog agenta posrednika.

Dokaz o ispunjenosti uslova iz člana 6 stav 1 tačka 1 ovog zakona pribavlja Ministarstvo po službenoj dužnosti.

Ispunjenost uslova za upis u upisnik pomorskih agenata, odnosno pomorskih agenata posrednika iz člana 6 ovog zakona, utvrđuje Ministarstvo rješenjem.

Način vođenja upisnika pomorskih agenata, odnosno pomorskih agenata posrednika

Član 12

Upisnik pomorskih agenata i upisnik pomorskih agenata posrednika vodi se u elektronskoj i pisanoj formi.

U upisnik pomorskih agenata, odnosno pomorskih agenata posrednika upisuju se sljedeći podaci:

- 1) naziv (puni i skraćeni), sjedište pravnog lica i poreski identifikacioni broj;
- 2) broj i datum rješenja o utvđivanju ispunjenosti uslova za upis u upisnik pomorskih agenata i upisnik pomorskih agenata posrednika;
- 3) ime i prezime odgovornog lica;
- 4) broj ugovora o osiguranju od profesionalne odgovornosti, naziv osiguravajućeg društva i datum isteka ugovora o osiguranju;
- 5) ime, prezime i prebivalište zaposlenih koji neposredno obavljaju poslove pomorskog agenta ili pomorskog agenta posrednika;
- 6) broj i datum izdavanja licence za pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika;
- 7) o promjenama i brisanju.

III. OBAVEZE I PRAVA POMORSKOG AGENTA, ODNOSNO POMORSKOG AGENTA POSREDNIKA

Obaveze pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika

Član 13

Pomorski agent, odnosno pomorski agent posrednik dužan je da:

- 1) postupa sa pažnjom dobrog privrednika u granicama ovlašćenja;
- 2) obavlja poslove koji su potrebni ili uobičajeni za izvršenje dobijenog naloga;
- 3) izvještava nalogodavca o izvršenju naloga;
- 4) prema trećim licima ističe svojstvo pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika;
- 5) čuva poslovnu tajnu;
- 6) pruži podatke o nazivu i sjedištu nalogodavca na zahtjev lučke kapetanije ili drugog nadležnog organa.

Prava pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika

Član 14

Pomorski agent, odnosno pomorski agent posrednik ima pravo na predujam za naknadu svojih troškova i troškova učinjenih za račun nalogodavca.

Pomorski agent, odnosno pomorski agent posrednik ima pravo na naknadu troškova iz stava 1 ovog člana i pravo na nagradu za obavljene pomorsko-agencijske poslove.

Pomorski agent posrednik ima pravo na nagradu za posredovanje i zaključivanje ugovora, pod uslovom da je ugovor zaključen, ako drugačije nije utvrđeno ugovorom o pomorsko-agencijskom poslu.

Nagrada za rad pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika utvđuje se ugovorom o pomorsko-agencijskom poslu.

Obavezno osiguranje

Član 15

Pravna lica koja obavljaju pomorsko-agencijsku djelatnost dužna su da zaključe ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti za naknadu štete nalogodavcu koja može nastati kao posljedica propusta u obavljanju pomorsko-agencijske djelatnosti.

Minimalna suma osiguranja iz stava 1 ovog člana, iznosi 50.000 eura po štetnom događaju, a 100.000 eura za sve štetne događaje u toku jedne godine trajanja osiguranja.

Ugovor o osiguranju iz stava 1 ovog člana zaključuje se za sve vrijeme obavljanja pomorsko-agencijske djelatnosti.

Ugovor o osiguranju iz stava 1 ovog člana može biti zaključen posebno za djelatnost pomorskog agenta, a posebno za djelatnost pomorskog agenta posrednika.

Ugovor o pomorsko-agencijskom poslu

Član 16

Ugovorom o pomorsko-agencijskom poslu pomorski agent, odnosno pomorski agent posrednik se obavezuje da na osnovu opšteg ili posebnog punomoćja, u ime i za račun nalogodavca, obavlja pomorsko-agencijske poslove, a nalogodavac da pomorskom agentu, odnosno pomorskom agentu posredniku naknadi troškove nastale u vezi sa izvršenjem ugovora i plati nagradu.

Ugovor o pomorsko-agencijskom poslu na osnovu opšteg punomoćja mora biti zaključen u pisanoj formi.

Na osnovu opšteg punomoćja pomorski agent, odnosno pomorski agent posrednik obavezuje se da će u određenom ili neodređenom vremenu obavljati jednu ili više vrsta pomorsko-agencijskih poslova u skladu sa punomoćjem.

U slučaju sumnje o granicama opšteg punomoćja smatra se da se ono odnosi na poslove prihvata i otpreme brodova.

Ako se pomorski agent posrednik isključivo bavi posredovanjem kod zaključivanja ugovora o iskorišćavanju brodova, smatra se, u slučaju sumnje o granicama opšteg punomoćja, da se ono odnosi na posredovanje pri zaključivanju tih ugovora, osim ugovora o zakupu i ugovora o prevozu na vrijeme za cio brod, u okviru poslova koje obavlja brodar.

Ako brodar ograniči ovlašćenja pomorskom agentu, odnosno pomorskom agentu posredniku koja se odnose na uobičajene poslove pomorsko-agencijskog posla, to ograničenje ne proizvodi pravno dejstvo prema trećim licima koja nijesu za njega znala, niti su prema okolnostima za njega morala znati.

Pomorski agent posrednik može, na osnovu izričitog ovlašćenja ugovornih strana, potpisati u ime i za račun obje ugovorne strane ugovor o iskorišćavanju brodova.

Ako pomorski agent, odnosno pomorski agent posrednik izričito ne navede da nastupa u svojstvu agenta, smatra se u odnosu na savjesno lice da radi u svoje ime.

IV. NADZOR

Organ koji vrši nadzor

Član 17

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, drugih propisa i akata donijetih na osnovu ovog zakona, vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši inspekcija nadležna za sigurnost plovidbe.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 18

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) obavlja pomorsko-agencijsku djelatnost, a nije upisano u upisnik pomorskih agenata ili u upisnik pomorskih agenata posrednika koji vodi Ministarstvo (član 2 stav 1);
- 2) obavlja pomorsko-agencijsku djelatnost, a koristi luku na osnovu zaključenog ugovora u skladu sa zakonom (član 2 stav 6);
- 3) obavlja pomorsko-agencijsku djelatnost, kao povezano pravno lice sa pravnim licem koje koristi luku na osnovu zaključenog ugovora u skladu sa zakonom (član 2 stav 6);
- 4) Ministarstvu ne prijavi promjenu podataka koji se odnose na uslove za upis u upisnik u roku od 15 dana od dana nastanka te promjene (član 6 stav 2);
- 5) na zahtjev lučke kapetanije ili drugog nadležnog organa ne pruži podatke o nazivu i sjedištu nalogodavca (član 13 stav 1 tačka 6);
- 6) za sve vrijeme obavljanja pomorsko-agencijske djelatnosti, nema zaključen ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti za naknadu štete nalogodavcu koja može nastati kao posljedica propusta u obavljanju pomorsko-agencijske djelatnosti (član 15 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 2.000 eura.

Član 19

Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako ne obavijesti Ministarstvo o svakoj promjeni iz člana 6 stav 1 tačka 3 ovog zakona u roku od 15 dana od dana nastanka takve promjene (član 6 stav 3).

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje propisa

Član 20

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za uspostavljanje upisnika

Član 21

Upisnik pomorskih agenata, odnosno pomorskih agenata posrednika uspostaviće se u roku od 60 dana od dana donošenja propisa iz člana 20 ovog zakona.

Pravna lica koja su do stupanja na snagu ovog zakona obavljala pomorsko-agencijsku djelatnost dužna su da u roku od godinu od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade poslovanje sa ovim zakonom.

Izdavanje licence pomorskog agenta ili pomorskog agenta posrednika

Član 22

Fizičkom licu koje je do stupanja na snagu ovog zakona, neposredno obavljalo poslove pomorskog agenta ili pomorskog agenta posrednika u trajanju od najmanje deset godina, izdaće se licenca pomorskog agenta ili pomorskog agenta posrednika bez polaganja stručnog ispita iz člana 8 ovog zakona.

Dokaz o obavljanju poslova iz stava 1 ovog člana je potvrda ili uvjerenje koje je izdalo pravno lice kod kojeg je to lice u svojstvu pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika bilo u radnom odnosu ili punomoćja nalogodavaca u čije je ime obavljalo poslove pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika ili korespondencija sa lučkom kapetanijom ili drugim nadležnim organima, kojom se potvrđuje da je nastupalo u svojstvu pomorskog agenta, odnosno pomorskog agenta posrednika.

Prestanak primjene

Član 23

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena odredaba čl. 719 do 727 Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi („Službeni list SRJ”, br. 12/98, 44/99, 74/99 i 73/00).

Stupanje na snagu

Član 24

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 14-4/24-2/4

EPA 236 XXVIII

Podgorica, 17. decembar 2024. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.